

Насловна страна

12. априла 1999. бомбардован је путнички воз у Грделичкој клисури

Фото: Зоран Миловановић

| 10 |

Разговор с поводом

Министар одбране Александар Вулин
Сачували смо право на борбу и наду

Војска је сачувала земљу. Њен отпор је био херојски, упоран, несаломив преко сваке наде. Наши команданти су показали храброст, али и врхунско војничко знање. Нисмо победили НАТО, превише су били бројни, моћни, наоружани, али нисмо ни капитулирали – сачували смо право на борбу и наду.

Магазин Министарства одбране и Војске Србије „Одбрана” наставља традицију „Ратника”, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА”
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник
Драгана Марковић

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Сарадници у броју

Милена Милетић, мр Снежана Ђокић, Милосав Ц. Борђевић, др Зоран Миладиновић, Драган Спасојевић, Будимир М. Попадић, Раде Драговић, Бојан Рајић

Дизајнер

Оливера Синадиновић

Фотографи

Горан Станковић, Даримир Банда,
Јово Мамула, Душка Стефановић

Језички редактори

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Телефони

Директор 3241-258; 23-809
Главни и одговорни уредник 3349-489;
Секретар редакције 3201-809; 23-079
Графичка припрема 3240-019; 23-583
Маркетинг 3201-728; 23-728; 3349-536
Продаја 3201-810; 3241-254; 23-810
Телефакс 3241-258

Адреса

11000 Београд, Браће Југовића 19
odbrana@mod.gov.rs
redakcija@odbrana.mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана”

Претплата

Анжелика Стојанов
pretplata@odbrana.mod.gov.rs
Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

За припаднике МО и Војске Србије преко РС
месечно 80 динара. За претплатнике преко
Банка Поштанска штедионица
месечно 90 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА” АД, Београд
ISSN 1452-2160

Магазин излази месечно

У фокусу

4 | 20 година од НАТО агресије
О свему можемо да разговарамо
сем о забораву

Стајна тачка

15 | Годишњица НАТО агресије
Агресија с продуженим
дејством

21 | Рачак – Вокерова превара
Лаж у корену зла

Систем

23 | Херојска 63. падобранска бригада
Симбол отпора НАТО агресији

25 | 20 година од обарања
„невидљивога”

26 | Најбоља јединица Копнене војске
Заставица за *твоздику*

30 | Рониоци Речне флотиле
До граница издржљивости

32 | Две деценије речног миноловца
Следбеник *Нешћина*

36 | Ремонт српских „мигова” у Белорусији
Унапређење борбене моћи

39 | Клиника за кардиологију и ургентну
интерну медицину ВМА
Седми пут најбољи

42 | EMVT
Нови европски тенк

Глобално

51 | Ваздушно-космичке снаге Русије
Небо на длану

59 | Фредерик Вилијам Ендгел
Иза кулиса рата

62 | Зашто професора
Алена Бадјуа треба читати

Култура

64 | Сведочанство
Децу им не могу опростити

68 | Шта су нама гусле?

69 | Култура је стање духа

Историја

70 | Јубилеј 20. класе
Ваздухопловне академије
Експериментална класа

74 | Велика Албанија
Прошлост у огледалу
садашњости

Сервисне информације

79 | Уговори о пословној сарадњи

Огласи

80 | Конкурси, информације

„Одбрана” је члан Европског
удружења војних новинара

Пишу за
„Одбрану”

Др Миша
Стојадиновић, виши
научни сарадник
Факултета за међународну
политику и безбедност

Михаил Куракин,
заменик главног
уредника часописа
„Међународна
жизњ”, Москва

Др Александар
Животић, професор
Филозофског
факултета у Београду

Др Драгана
Хамовић,
специјални саветник
министра за културу
и информисање

МЕТА

феноменологија једног симбола

Драгана
Марковић

*Метe су биле
оружје нашег
духа. Колико је
само бунта, снаге,
пркоса, ината
ујкано у тај
концентрични круг
закачен на људе,
зграде, мостове,
градове... Колико је
блажене лудости у
сваком човеку који
је обележио себе
као циљ, а колико
истинске у оном ко
је мислио да може
уништити тај и
такав народ.*

„Имам их, али и они имају мене” – последње су речи забележене радио-везом команданта 204. ловачко-авијацијског пука потпуковника Миленка Павловића. Када је тог 4. маја 1999. године МиГ-ом 29 полетео небом изнад Србије, потпуковник Павловић је знао да ће бити мета знатно надмоћнијег непријатеља. Његов последњи лет био је израз официрске части, несаломивог духа, непоколебљиве храбрости, али и посебне врсте пркоса.

То српско „зинат” преносило се с крила наших авиона, блеском противавионских ракета, кораком војника – до градских улица и тргова. Показало се да је отпор имао безброј лица, која су приповедала о величини духовне и креативне снаге народа. Ако смо већ на мети – носићемо мете!

Мете су биле оружје нашег духа. Колико је само бунта, снаге, пркоса, ината уткано у тај концентрични круг закачен на људе, зграде, мостове, градове... Колико је блажене лудости у сваком човеку који је обележио себе као циљ, а колико истинске у оном ко је мислио да може уништити тај и такав народ.

Мете су на себи носили и људи-мостови. Специфичност само овог простора. Постоје тренуци у историји кад судбина закуца на врата питањем хоћемо ли бити достојни својих предака. То је страх који се таложи у свакој новој генерацији с овог поднебља. И свака нова генерација, по неком већ генетском коду, има свој испит зрелости пред историјом. Наши преци су одживели своју голготу и васкрс. Ми смо с пролећа те 1999. године живели своје велико искушење. Наш непријатељ је имао бољу технику, као и вазда током историје, а ми, ми смо пред једноумљем, које је увек исто – били различити. За ту различитост је вредело живети. И за то јединство ра-

зличитости, у које су нас утерале бомбе, и због кога смо издржали – делећи међу собом килограм брашна, литар млека – умножавајући све оно добро у себи, носећи људскост нешалантно, умотану под мишком као новину. Војска нас није изневерила, а ни ми нисмо изневерили њу. Људи-градови, људи-тргови, људи-мостови..., обележени метама, носили су транспаренте „Сви смо ми ПВО”...

Прошло је 20 година. Ових дана се тим поводом на неколико међународних скупова говорило о НАТО агресији на СРЈ. Дан сећања нас је вратио у то време. И треба. Некако смо склонили забораву. Време је марта 2019. слично ономе из 1999. године. Јесмо ли ми другачији?

Постоји читав један филозофски правац који каже да се до суштине појаве долази постављањем правих питања. Припремајући априлски број „Одбране”, први у форми магазина и суштински месечника, питали смо саговорнике и коме је и зашто била потребна агресија на СРЈ, шта је обележило ових 20 година у животу Србије, а у непосредној је узрочно-последичној вези с агресијом, како изгледа њено продужено дејство... Писали смо о Рачку – још једном. Издвојили најбољу јединицу Копнене војске, најбољу клинику ВМА, појаснили зашто професора Алана Бадјуа, кога по снази и значају мисли сврставају у ред са Чомским, треба читати... Текстом о Великој Албанији и томе како се та идеја ишчитава у светлу најновијих дешавања настојали смо да заокружимо тему овог броја.

Маркица с ликом pilota Миленка Павловића управо је пуштена у оптицај. Писма с његовим ликом летеће и тамо где никада летео није... Ни он, ни сви други који су изгубили своје животе за 78 дана НАТО агресије. Најмање што им дугујемо је – сећање. |